

**Uchwała Nr XVI/147/2021
Rady Powiatu Kazimierskiego
z dnia 29 marca 2021r.**

w sprawie: **przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Kazimierskiego na lata 2021-2023**

Na podstawie art.4 ust.1 pkt 3a i 4, art.12 pkt.11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2020r., poz. 920 z późn. zm.) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020r., poz. 821 z późn. zm.)

Rada Powiatu Kazimierskiego uchwala co następuje

- §1. Uchwała i przyjmuje się do realizacji 3-letni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Kazimierskiego na lata 2021-2023, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.
- §2. Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Kazimierskiego.
- §3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu

Jerzy Bojanowicz

Uzasadnienie

W dniu 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta nakłada na samorządy terytorialne wiele zadań m.in. w zakresie wspierania rodziny, w której występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz sprawowania pieczy zastępczej i pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków. Jednocześnie ustawa dokonuje rozdziału poszczególnych zadań pomiędzy samorządy różnego szczebla.

Do zadań powiatu należy organizacja i rozwój pieczy zastępczej oraz pomoc dla usamodzielnianych wychowanków.

Zgodnie z art. 180 pkt1 ustawy powiat jest zobowiązany do opracowania i realizacji 3-letniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej. Celem programu jest podjęcie działań w zakresie profilaktyki opieki nad rodziną i dzieckiem oraz działań umożliwiających rozwój rodzinnych i instytucjonalnych form opieki zastępczej, a także organizacja wsparcia dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej w zakresie usamodzielniania.

Biorąc powyższe pod uwagę, a także fakt, że poprzedni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej opracowany był na lata 2018-2020, konieczne jest podjęcie przez Radę Powiatu Kazimierskiego stosownej uchwały.

Załącznik do Uchwały Nr XVI/147/2021
Rady Powiatu Kazimierskiego
z dnia

POWIATOWY PROGRAM
ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ
DLA POWIATU KAZIMIERSKIEGO NA LATA 2021-2023

Kazimierza Wielka 2021

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej dla Powiatu Kazimierskiego na lata 2021 – 2023

1. Wstęp
2. Podstawy prawne Programu.
3. Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
4. Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych.
 - 4.1 Asystent rodziny.
5. Piecza zastępcza na terenie Powiatu Kazimierskiego
 - 5.1 Rodzinna piecza zastępcza.
 - 5.2 Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.
 - 5.3 Pomoc finansowa dla rodzinnej pieczy zastępczej.
6. Finansowanie pieczy zastępczej przez gminy.
7. Instytucjonalna piecza zastępcza
8. Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
9. Analiza SWOT.
10. Cele programu i zadania do realizacji.
11. Limity zawodowych rodzin zastępczych na lata 2021-2023.
12. Zagrożenia dla realizacji działań ujętych w Programie.
13. Źródła finansowania.
14. Realizatorzy Programu.
15. Partnerzy Programu.
16. Monitoring i ewaluacja Programu.
Harmonogram działań.

1. Wstęp

1. Wstęp

W preambule do ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 t.j. z późn. zm.) zwanej dalej ustawą, czytamy: *„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszlą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”*.

W przypadku braku możliwości zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców biologicznych organizowana jest piecza zastępcza. Ideą pieczy zastępczej jest czasowe zapewnienie opieki i wychowania dzieciom, których rodzicom ograniczono lub odebrano w/wprawa, na mocy postanowienia sądu. Jednym z zadań pieczy zastępczej jest przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych, a także zaspokojenie potrzeb dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb emocjonalnych, bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych.

Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych należy do zadań własnych powiatu - zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na terenie Powiatu Kazimierskiego w/w zadanie Starosta wykonuje za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, które Zarządzeniem Nr 38/2011 z dnia 25 października 2011 roku wyznaczył na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Zgodnie z art. 180 pkt. 1 wyżej cyt. Ustawy „Do zadań własnych powiatu należy: opracowanie i realizacja 3 - letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Uchwałą Nr XXX/186/2018 Rady Powiatu Kazimierskiego z dnia 27 marca 2018 r. przyjęto „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 – 2020”, który był realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. W związku z upływem okresu obowiązywania w/w programu, konieczne było opracowanie nowego dokumentu, który na bazie dotychczasowych doświadczeń uwzględni aktualne potrzeby w zakresie organizowania opieki i wychowania w rodzinnych oraz instytucjonalnych formach pieczy zastępczej na terenie Powiatu Kazimierskiego.

2. Podstawy prawne Programu

Podstawą opracowania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej jest art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.), z którego wynika, że do zadań powiatu należy m.in. opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Program jest kontynuacją poprzedniego 3 letniego Programu realizowanego w latach 2018-2020. Ponieważ okres obowiązywania poprzedniego Programu upłynął w grudniu 2020 roku zachodzi konieczność przyjęcia kolejnego Programu na lata 2021-2023.

Program jest dokumentem usprawniającym realizację zadań nałożonych ustawą, umożliwiającym efektywne zarządzanie systemem pieczy zastępczej, a także wskazuje konkretne do wdrożenia działania, które wynikają z analizy problemów społecznych w powiecie. Pozwala skoordynować działania wszystkich podmiotów, realizujących zadania z zakresu pomocy dziecku i rodzinie funkcjonujących na terenie powiatu.

Program jest zbieżny z założeniami Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2022, w której zdiagnozowano aktualne problemy społeczne Powiatu Kazimierskiego i wskazano je w celach strategicznych i operacyjnych Strategii.

Program będzie realizowany w szczególności w oparciu o następujące akty prawne:

1. Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),
2. Konwencję o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 roku,
3. ustawę z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm),
4. ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. -Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),
5. ustawę z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 920),
6. ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876),
7. ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz.U.z 2020 r., poz. 218);
8. Rozporządzenie MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U.z 2011 r. Nr 292, poz.1720).

3. Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Do zadań własnych powiatu należy m.in.:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze

- i regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
 - 5) prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
 - 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego;
 - 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa;
 - 8) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
 - 9) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
 - 10) prowadzenie rejestru danych o osobach:
 - a) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
 - b) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;
 - 11) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka;
 - 12) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo – terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne,
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego;
 - 13) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (który stosowany jest w urzędach administracji publicznej realizujących zadania w zakresie określonym w ustawie, stanowią integralne części systemów teleinformatycznych stosowanych do realizacji świadczeń rodzinnych określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych);
 - 14) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji w przypadku powstania zaległości z tytułu nie ponoszenia odpłatności.

4. Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej podzieliła kompetencje w zakresie pracy z rodziną biologiczną między samorząd gminny i powiatowy. Pomoc rodzinie naturalnej pozostała w gestii gminy, zaś organizację pieczy zastępczej powierzono powiatowi. Osiągnięcie pożądaných efektów jest możliwe poprzez stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ukierunkowanego na profilaktykę oraz pracę z rodziną biologiczną. Umieszczenie dziecka w formach pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.

Diagnostując środowiska rodzinne zagrożone dysfunkcją w różnych sferach życia, należy stwierdzić, że mieszkańcy Powiatu Kazimierskiego znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej np. z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie mogli korzystać ze wsparcia i pomocy udzielanej przez ośrodki pomocy społecznej.

Dane statystyczne nie są w stanie przedstawić rzeczywistych problemów wszystkich osób, gdyż często nie korzystają oni ze wsparcia ośrodków pomocy, z uwagi na dochód, nieznacznie przekraczający kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania pomocy.

Tabela 1. Powody, dla których przyznano świadczenia w poszczególnych gminach Powiatu Kazimierskiego w latach 2018-2020 ogółem

Powody przyznania pomocy	Liczba rodzin 2018r	Liczba rodzin 2019r	Liczba rodzin 2020r
Bezrobocie	402	361	394
Ubóstwo	200	146	150
Długotrwała choroba	348	358	326
Niepełnosprawność	235	267	197
Bezradność w sprawach op-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	91	80	65
Potrzeba ochrony macierzyństwa	73	50	45
Alkoholizm	28	24	21
Przemoc w rodzinie	4	2	4
Bezdomność	15	14	15
Kłęska żywiołowa	3	38	1
Zdarzenie losowe	8	19	12
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	11	7	8
Sytuacja kryzysowa	4	8	8
Narkomania	0	0	0
Sieroctwo	0	0	1
Ogółem	1422	1374	1247

Źródło: informacje uzyskane z ops

Największą liczbę osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej odnotowano z uwagi na bezrobocie oraz długotrwałą chorobę, a na 5 miejscu pod względem powodów przyznawania pomocy jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, a tym samym dzieci przebywające w takich rodzinach narażone są na ewentualną możliwość umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

Zauważa się jednak malejące ubóstwo, co przekłada się na lepszą sytuację finansową rodzin, a tym samym, w roku 2020 i 2019 liczba rodzin otrzymujących w szczególności świadczenia z tego powodu zmniejszyła się w stosunku do roku 2018.

Tabela 2. Powody, dla których przyznano świadczenia w poszczególnych gminach Powiatu Kazimierskiego stan na dzień 31.12.2018r. ogółem

Lp.	Powód przyznania pomocy	Gmina	Gmina	Gmina	Gmina	Gmina
		Kazimierza Wielka	Skalbmierz	Czarnocin	Bejsce	Opatowiec
		Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
1.	Ubóstwo	64	6	23	60	47
2.	Sieroctwo	0	0	0	0	0
3.	Bezdomność	3	2	0	7	3
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	2	19	5	22	10
5.	Bezrobocie	237	93	27	29	16
6.	Niepełnosprawność	99	43	31	25	37
7.	Długotrwała choroba	155	80	39	37	37
8.	Bezradność w sprawach op-wychowawczych i prowadzenia gos. dom.	19	27	22	13	10
9.	Przemoc w rodzinie	3	0	0	1	0
10.	Alkoholizm	5	1	3	16	3
11.	Narkomania	0	0	0	0	0
12.	Trudności w przystosow. do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	4	0	5	0
13.	Zdarzenie losowe	3	3	1	0	1
14.	Sytuacja kryzysowa	1	1	2	0	0
15.	Kłęsa żywiołowa	3	0	0	0	0
	OGÓŁEM	487	279	153	215	164

Źródło: informacje uzyskane z ops

Tabela 3. Powody, dla których przyznano świadczenia w poszczególnych gminach Powiatu Kazimierskiego stan na dzień 31.12.2019 ogółem

Lp.	Powód przyznania pomocy	Gmina Kazimierza Wielka Liczba rodzin	Gmina Skalbierz Liczba rodzin	Gmina Czarnocin Liczba rodzin	Gmina Bejsce Liczba rodzin	Gmina Opatowiec Liczba rodzin
1.	Ubóstwo	46	5	15	51	29
2.	Sieroctwo	0	0	0	0	0
3.	Bezdomność	4	3	0	5	2
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	16	6	19	6
5.	Bezrobocie	242	95	20	24	5
6.	Nieppełnosprawność	99	94	26	18	30
7.	Długotrwała choroba	171	91	36	28	32
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	20	20	19	14	7
9.	Przemoc w rodzinie	1	0	0	1	0
10.	Alkoholizm	9	1	3	11	0
11.	Narkomania	0	0	0	0	0
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	3	0	1	1
13.	Zdarzenie losowe	14	2	2	1	0
14.	Sytuacja kryzysowa	2	1	5	0	0
15.	Kłęsa żywiołowa	26	0	0	10	2
	OGÓLEM	526	331	132	183	114

Źródło: informacje uzyskane z ops

Tabela 4. Powody, dla których przyznano świadczenia w poszczególnych gminach powiatu kazimierskiego stan na dzień 31.12.2020 ogółem

Lp.	Powód przyznania pomocy	Gmina	Gmina	Gmina	Gmina	Gmina
		Kazimierza Wielka	Skalbmierz	Czarnocin	Bejsce	Opatowiec
		Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
1.	Ubóstwo	49	7	14	52	28
2.	Sieroctwo	0	0	1	0	0
3.	Bezdomność	2	5	2	4	2
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	16	6	19	4
5.	Bezrobocie	232	96	21	33	12
6.	Niepełnosprawność	93	40	15	24	25
7.	Długotrwała choroba	161	86	23	27	29
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	16	21	16	8	4
9.	Przemoc w rodzinie	1	0	0	2	1
10.	Alkoholizm	7	1	4	9	0
11.	Narkomania	0	0	0	0	0
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	4	1	2	0
13.	Zdarzenie losowe	7	3	1	1	0
14.	Sytuacja kryzysowa	3	1	4	0	0
15.	Kłęska żywiołowa	10	0	0	0	0
	OGÓŁEM	480	280	108	181	104

Źródło: informacje uzyskane z ops

Podejmowane działania na rzecz rodziny powinny być zróżnicowane w zależności od natężenia problemów występujących na danym terenie, należy pamiętać, że innych form wsparcia i pomocy oczekują rodziny z problemami bezrobocia i zagrożenia ubóstwem, a innych rodziny z niewydolnością wychowawczą. W tym celu zasadne jest wykorzystanie istniejącej infrastruktury w podejmowaniu działań pomocowych i wspierających rodziną oraz instytucjonalną pieczę zastępczą.

Ponadto uzyskane dane statystyczne z Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych wskazują na występowanie sytuacji kryzysowych w rodzinach, w tym w rodzinach z małoletnim dzieckiem, związanych ze stosowaniem przemocy, a tym samym zagrożonych umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej. Poniższe tabele przedstawiają liczbę interwencji kryzysowych oraz liczbę Niebieskich Kart w latach 2018-2020.

Tabela 5. Liczba założonych Niebieskich Kart w poszczególnych latach 2018-2020

L.p.	Liczba założonych Niebieskie Karty	W roku 2018	W roku 2019	W roku 2020
1.	Liczba założonych Niebieskich kart przez pracownika socjalnego ops:	9	12	7
1.1	w tym w rodzinach z małoletnim dzieckiem	5	6	3
1.2	w tym przekazanych do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	9	12	7

Źródło: informacje uzyskane z ops

Tabela 6. Liczba założonych Niebieskich Kart stan na 31.12.2018r.

L.p.	Liczba założonych Niebieskie Karty	Gmina Kazimierza Wielka	Gmina Skalbmierz	Gmina Opatowiec	Gmina Bejsce	Gmina Czarnocin
1.	Liczba założonych Niebieskich kart przez pracownika socjalnego ops	0	0	3	5	1
1.1	w tym w rodzinach z małoletnim dzieckiem	0	0	2	3	0
1.2	w tym przekazanych do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	0	0	3	5	1

Źródło: informacje uzyskane z ops

Tabela 7. Liczba założonych Niebieskich Kart stan na 31.12.2019r.

L.p.	Liczba założonych Niebieskie Karty	Gmina Kazimierza Wielka	Gmina Skalbmierz	Gmina Opatowiec	Gmina Bejsce	Gmina Czarnocin
1.	Liczba założonych Niebieskich kart przez pracownika socjalnego ops	2	0	4	4	2
1.1	w tym w rodzinach z małoletnim dzieckiem	2	0	2	1	1
1.2	w tym przekazanych do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	2	0	4	4	2

Źródło: informacje uzyskane z ops

Tabela 8. Liczba założonych Niebieskich Kart stan na 31.12.2020r.

L.p.	Liczba założonych Niebieskie Karty	Gmina Kazimierza Wielka	Gmina Skalbmierz	Gmina Opatowiec	Gmina Bejsce	Gmina Czarnocin
1.	Liczba założonych Niebieskich kart przez pracownika socjalnego OPS:	2	1	1	3	0
1.1	w tym w rodzinach z małoletnim dzieckiem	2	1	0	0	0
1.2	w tym przekazanych do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	2	1	1	3	0

Źródło: informacje uzyskane z ops

Z uzyskanych danych z OPS z Powiatu Kazimierskiego wynika, że założone niebieskie karty przez pracownika socjalnego przekazywane są na bieżąco do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, celem podjęcia stosownych działań.

Od roku 2018 zmalała liczba interwencji i założonych Niebieskich Kart przez pracownika socjalnego w rodzinach z małoletnim dzieckiem, jednak problem przemocy w rodzinie nadal występuje i często spowodowany jest nadużywaniem alkoholu przez jedno lub oboje rodziców w rodzinach z małoletnim dzieckiem.

4.1 Asystent rodziny

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. jedną z form pomocy rodzinom jest przyznanie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych **asystenta rodziny**.

Praca asystenta rodziny ukierunkowana jest w szczególności na wspieranie rodziny wychowującej dzieci w prawidłowym wykonywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, zmianę niekorzystnej dla rodziny sytuacji, osiągnięcie przez nią pełnej samodzielności oraz niezależności życiowej, pomoc w codziennym funkcjonowaniu, a w przypadku przebywania dziecka w pieczy zastępczej działanie na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Poniższa tabela przedstawia pracę asystentów rodziny w Powiecie Kazimierskim w poszczególnych latach.

Tabela 9. Praca asystentów rodziny w Powiecie Kazimierskim w latach 2018-2020

Asystenci rodzin/ rodziny wspierające	2018	2019	2020
Liczba zatrudnionych asystentów rodzin	5	6	6
Liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych z którymi pracowali asystenci rodzin	49	56	57
Liczba ustanowionych rodzin wspierających	0	1	1

Źródło: informacja uzyskana z ops

Tabela 10. Zatrudnienie asystentów rodziny w poszczególnych gminach według stanu na dzień 31.12.2018r.

Asystenci rodzin/ rodziny wspierające	Gmina Kazimierza Wielka	Gmina Opatowiec	Gmina Skalbmierz	Gmina Czarnocin	Gmina Bejsce
Liczba zatrudnionych asytsentów rodzin	1	1	1	1	1
Liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych z którymi pracowali asystenci rodzin	15	10	12	5	7
Licza ustanowionych rodzin wspierających	0	0	0	0	0

Źródło: informacja uzyskana z ops

Tabela 11. Zatrudnienie asystentów rodziny w poszczególnych gminach według stanu na dzień 31.12.2019r.

Asystenci rodzin/ rodziny wspierające	Gmina Kazimierza Wielka	Gmina Opatowiec	Gmina Skalbmierz	Gmina Czarnocin	Gmina Bejsce
Liczba zatrudnionych asystentów rodzin	2	1	1	1	1
Liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych z którymi pracowali asystenci rodzin	21	9	10	9	7
Licza ustanowionych rodzin wspierających	1	0	0	0	0

Źródło: informacja uzyskana z ops

Tabela 12. Zatrudnienie asystentów rodziny w poszczególnych gminach według stanu na dzień 31.12.2020r.

Asystenci rodzin/ rodziny wspierające	Gmina Kazimierza Wielka	Gmina Opatowiec	Gmina Skalbmierz	Gmina Czarnocin	Gmina Bejsce
Liczba zatrudnionych asytsentów rodzin	2	1	1	1	1
Liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych z którymi pracowali asystenci rodzin	27	8	9	8	5
Licza ustanowionych rodzin wspierających	1	0	0	0	0

Źródło: informacja uzyskana z ops

W Powiecie Kazimierskim w latach 2018-2020 asystent rodziny zatrudniony był w każdej z 5 gmin, w tym w latach 2019-2020 w gminie Kazimierza Wielka zatrudnionych było 2 asystentów. Można zauważyć, że z roku na rok zwiększa się liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, z którymi pracowali asystenci rodzin. Ponadto w Gminie Kazimierza Wielka w latach 2019-2020 ustanowiono po 1 rodzinie wspierającej.

5. Piecza zastępcza na terenie Powiatu Kazimierskiego

Rodzina jest naturalnym i niezastąpionym środowiskiem życia człowieka, rozwoju i wychowania dziecka. Rodzina kształtuje w dziecku poczucie bezpieczeństwa, wpływa na rozwój jego osobowości, a także wywiera silny wpływ na rozwój społeczny i emocjonalny. Daje dziecku miłość, akceptację i uznanie. Pozbawienie dziecka tego środowiska powoduje w jego rozwoju i wychowaniu nieuniknione zaburzenia.

Dzieci pozbawione prawidłowej opieki doznają poczucia niesprawiedliwości i bezsilności, a doznania te ujemnie wpływają na ich zdrowie, rozwój fizyczny i psychospołeczny. Potrzebują wsparcia, poczucia bezpieczeństwa oraz ciepłego Domu, który stworzyć może rodzina zastępcza. Należy zatem dążyć do stworzenia systemu oferującego szeroki zakres działań prowadzących do zabezpieczenia dzieciom właściwej ochrony i pomocy, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rodzinne formy pieczy zastępczej i wspieranie ich w celu prawidłowego wykonywania powierzonych zadań.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczka zastępcza sprawowana jest w formie:

- 1) rodzinnej,
- 2) instytucjonalnej.

5.1 Rodzinna piecza zastępcza

Dzieci częściowo bądź całkowicie pozbawione opieki rodzicielskiej umieszczane są w rodzinach zastępczych, w placówkach opiekuńczo – wychowawczych bądź w placówkach opiekuńczo-terapeutycznych. Po wykorzystaniu wszystkich możliwych form wsparcia rodziny biologicznej, w pierwszej kolejności czynione są starania, aby dziecko umieścić w rodzinie zastępczej, a dopiero wówczas, gdy nie ma kandydatów na rodziców zastępczych dla danego dziecka, umieszczane jest ono w pieczy instytucjonalnej.

Rodzina zastępcza nie zastąpi rodziny, ale da dziecku możliwość wychowania w środowisku zbliżonym do najbardziej naturalnego.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodzina zastępcza:
 - a) spokrewniona,
 - b) niezawodowa,
 - c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- 2) rodzinny dom dziecka.

Pieczna zastępcza zapewnia:

- 1) realizację planu pracy z rodziną lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka;
- 2) przygotowanie dziecka do:
 - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
 - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych.

W 2020 r. zastępczą formą opieki i wychowania objętych było 26 dzieci, umieszczonych w 17 rodzinach zastępczych mieszkających na terenie Powiatu Kazimierskiego.

Na 17 rodzin zastępczych składa się:

- 1) 13 rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem, wychowuje się w nich łącznie 16 wychowanków,
- 2) 4 rodziny niezawodowe, w których opiekę znalazło 10 wychowanków.

Tabela 13. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących w Powiecie Kazimierskim w 2020 r.

Typ rodziny	Liczba rodzin zastępczych stan na 31.12.2019r.	Liczba powstałych rodzin w 2020 roku	Liczba rozwiązanych rodzin zastępczych w 2020 roku	Liczba rodzin zastępczych na dzień 31.12.2020r.
Spokrewniona	14	0	1	13
Niezawodowa	3	1	0	4
Zawodowa	0	0	0	0
Razem	17	1	1	17

Źródło: opracowanie własne

Z zebranych danych wynika, że w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Kazimierskiego w 2020 r. spośród ogółu umieszczonych dzieci przeważały te, które ukończyły 7 lat. Dominowała grupa wiekowa dzieci od 7 do 13 roku życia.

Tabela 14. Liczba dzieci w pieczy zastępczej z podziałem na wiek w Powiecie Kazimierskim (stan na 31.12.2020r.)

Dzieci w pieczy zastępczej w wieku	Liczba dzieci w spokrewnionych rodzinach zastępczych	Liczba dzieci w niezawodowych rodzinach zastępczych	Liczba dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych	Ogółem
Ogółem liczba dzieci	16	10	0	26
poniżej roku	0	0	0	0
od 1 roku do 3 lat	1	0	0	1
4-6	0	1	0	1
7-13	6	4	0	10
14-17	4	3	0	7
18-24	5	2	0	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS

Tabela 15. Rodzaje rodzin zastępczych i liczba dzieci w nich umieszczonych na przełomie lat 2016 -2020

rok	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH					LICZBA DZIECI W RODZINACH				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Rodziny spokrewnione	13	13	14	14	13	22	20	21	19	16
Rodziny niezawodowe	3	4	4	3	4	3	4	4	3	10
Rodziny zawodowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ogółem rodziny i dzieci	16	17	18	17	17	25	24	25	22	26

Źródło: opracowanie własne

Na koniec 2018 roku na terenie Powiatu Kazimierskiego funkcjonowało 18 rodzin zastępczych.

W roku 2019 **rozwiązano 1** rodzinę zastępczą spokrewnioną dla 1 dziecka.

W roku 2020 **utworzono 1** rodzinę zastępczą niezawodową dla 7 dzieci, a 1 rodzina zastępcza spokrewniona została **rozwiązana** – 2 dzieci zmieniło rodzinę zastępczą.

Przedstawione powyżej dane wskazują, że liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci w nich przebywających w ciągu ostatnich lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Tabela 16. Stopień pokrewieństwa rodzin zastępczych z dzieckiem w latach 2016-2020

rok	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH					LICZBA DZIECI W RODZINACH				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Dziadkowie	10	10	13	12	12	17	15	17	16	14
Rodzeństwo	3	3	3	2	2	5	5	5	3	2
Krewni (ciocia, wujek)	2	3	2	3	2	2	3	3	3	3
Osoby nie spokrewnione	1	1	0	0	1	1	1	0	0	7
Ogółem rodziny i dzieci	16	17	18	17	17	25	24	25	22	26

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie zebranych danych można zauważyć, że na terenie Powiatu Kazimierskiego większość rodzin zastępczych jest spokrewnionan z dzieckiem, gdzie w większości są to dziadkowie, którzy pełnią funkcję rodziny zastępczej dla swoich wnuków oraz rodzeństwo dzieci lub ich dalsi krewni (ciocie, wujkowie). W 2020r. funkcjonowała tylko 1 rodzina zastępcza, która nie była spokrewniona z wychowankami.

Poniższa Tabela 17 przedstawia powody umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w Powiecie Kazimierskim w latach 2018-2020. Wymienione powody często współwystępują, rzadko zdarza się jeden wiodący czynnik, który decyduje o kryzysie w rodzinie,

a w konsekwencji o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej. Do najczęstszych przyczyn umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych zalicza się uzależnienie rodziców od alkoholu bądź innych substancji psychoaktywnych, bezradność opiekuńczo-wychowawczą rodziców biologicznych.

Tabela 17. Powody umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej w Powiecie Kazimierskim w latach 2018-2020 (stan na 31.12)

Lp.	Powody umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	Liczba dzieci 2018r.	Liczba dzieci 2019r.	Liczba dzieci 2020r.
1.	sieroctwa	4	4	3
2.	pólsieroctwa	5	0	0
3.	uzależnienia rodziców od alkoholu	6	10	15
4.	przemoc w rodzinie	0	1	1
5.	bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, długotrwała choroba, niepełnosprawność	8	2	3
6.	ubóstwo, bezrobocie	0	0	0
7.	pobyty rodzica poza granicą kraju	1	4	4
8.	Inne, pozostawienie w szpitalu	1	1	0
	Razem	25	22	26

Źródło: opracowanie własne

Rodziny zastępcze funkcjonują na terenie 5 gmin Powiatu Kazimierskiego. Najwięcej rodzin zastępczych jest (wg liczby rodzin) w gminie Kazimierza Wielka.

Tabela 18. Rodziny zastępcze oraz liczba umieszczonych w nich dzieci w podziale na gminy funkcjonujące w powiecie kazimierskim w latach 2018 -2020 stan na 31.12.

Wyszczególnienie	Rok	GMINA Kazimierza Wielka			GMINA Skalmierz			GMINA Czarnocin			GMINA Bejsce			GMINA Opatowiec		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
OGÓŁEM RODZINY ZASTĘPCZE, w tym	Liczba rodzin	10	9	9	2	3	3	2	2	2	1	1	2	3	2	1
	Liczba dzieci	15	11	11	2	3	3	2	2	2	1	1	8	6	5	2
RODZINY SPOKREWNIONE	Liczba rodzin	7	6	6	2	3	3	2	2	2	1	1	1	2	2	1
	Liczba dzieci	12	8	8	1	3	3	3	2	2	1	1	1	4	5	2
RODZINY NIEZAWODOWE	Liczba rodzin	3	3	3	0	0	0	0	2	0	0	0	1	1	0	0
	Liczba dzieci	3	3	3	1	0	0	0	0	0	0	0	7	1	0	0
RODZINY ZAWODOWE	Liczba rodzin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Liczba dzieci	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

Tabela 19. Miejsce zamieszkania rodzin zastępczych (stan na 31.12.)

Lp.	Miejsce zamieszkania	Liczba rodzin			Liczba dzieci		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020
	rok						
1.	Miasto	5	5	5	7	6	6
2.	Wieś	13	12	12	19	16	20
	Razem:	18	17	17	25	22	26

Źródło: opracowanie własne

Dzieci pochodzące z Powiatu Kazimierskiego przebywają również w rodzinach zastępczych zamieszkałych na terenie innych powiatów.

Na dzień 31.12.2020 roku 7 dzieci pochodzących z terenu Powiatu Kazimierskiego umieszczonych było w 5 rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów, w tym:

Rodziny spokrewnione:

- Na terenie Powiatu Kieleckiego - 1 rodzina (brat)
- Na terenie Miasta Kraków - 2 rodziny (babcia i siostra)

Rodziny niezawodowe:

- Na terenie Miasta Kraków - 1 rodzina (ciotka)
- Na terenie Powiatu Nowotarskiego - 1 rodzina (ciotka)

Tabela 20. Dzieci z Powiatu Kazimierskiego przebywające w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów w latach 2018-2020 (stan na 31.12)

rok	LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH			LICZBA DZIECI W RODZINACH		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Rodziny spokrewnione	2	2	3	2	2	4
Rodziny niezawodowe	3	2	2	4	3	3
Rodziny zawodowe	0	0	0	0	0	0
Ogółem rodziny i dzieci	5	4	5	6	5	7

Źródło: opracowanie własne

5.1.1. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

Rodziny zastępcze w swoim funkcjonowaniu są wspierane poprzez pracę koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W latach 2018-2020 w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie zatrudniony był 1 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Tabela 21 przedstawia liczbę rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków, z którymi pracował koordynator w latach 2018-2020. Według stanu na 31.12.2020r. pomocą koordynatora objęto 17 rodzin zastępczych oraz 2 usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej, którzy korzystali z pomocy na kontynuację nauki.

Tabela 21. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2018-2020

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej			
Rok	2018	2019	2020
	na 31.12.2018	na 31.12.2019	na 31.12.2020
Liczba zatrudnionych koordynatorów w roku:	1	1	1
Liczba rodzin zastępczych z którymi pracował koordynator	18	17	17
Liczba pełnoletnich usamodzielnianych wychowanków wspieranych przez koordynatora	7	4	2

Źródło: opracowanie własne

- Najważniejszym zadaniem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej jest:
- wspieranie dla dobra dziecka rodzin zastępczych w wypełnianiu przez nich funkcji rodziny zastępczej,
 - pomoc rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
 - przygotowanie we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną planu pomocy dziecku,
 - zapewnienie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci,
 - zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach mających uregulowaną sytuację prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przyspasabiających,
 - udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej.

5.1.2 Pomoc finansowa dla rodzinnej pieczy zastępczej

Rodzinie zastępczej udziela się pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka.

Od 1 stycznia 2012 r. wysokość pomocy uzależniona jest od typu rodziny zastępczej. W przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej świadczenie w 2020r. wypłacane było w wysokości 694 zł, natomiast w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka świadczenie wynosiło 1 052 zł miesięcznie. Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu RDD na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 211 zł. miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka

Poniższa tabela przedstawia wydatki na rodziny zastępcze oraz usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych w latach 2018-2020.

Tabela 22. Koszty funkcjonowania rodzin zastępczych oraz usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych ponoszone przez Powiat Kazimierski w latach 2018 – 2020 w zł

Rok	2018	2019	2020	Przewidywany na 2021
Wydatki przeznaczone na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodziny zastępczej	234.040,05	215.165,24	244.722,40	234.000,00
Wydatki przeznaczone na usamodzielnienie się wychowanków pieczy zastępczej	24.555,65	32.255,13	20.300,00	31.700,00
Wydatki przeznaczone na utrzymanie dzieci pochodzących z terenu Powiatu Kazimierskiego a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	79.785,31	61.987,19	75.091,00	87.000,00
Ogółem	318.646,77	309.407,56	340.113,40	352.700,00

Źródło: opracowanie własne

Rodziny zastępcze otrzymują także dodatek wychowawczy na wychowanków w ramach Programu „Rodzina 500 plus” oraz świadczenie z Programu „Dobry Start”.

Tabela 23. Liczba rodzin zastępczych otrzymujących dodatek wychowawczy i wysokość środków finansowych przeznaczonych na ten cel w latach 2018-2020

Lp.	Liczba rodzi zastępczych, dzieci oraz wysokość świadczenia	2018	2019	2020
1.	Liczba rodzin zastępczych	14	14	12
2.	Liczba dzieci do 18 roku życia	17	16	19
3.	Kwota świadczenia	92.764	93.523	104.780

Źródło: opracowanie własne

Tabela 23. Liczba wychowanków rodzin zastępczych otrzymujących świadczenie z Programu Dobry Start i wysokość środków finansowych przeznaczonych na ten cel w latach 2018-2020

Lp.	Liczba wychowanków rodzin zastępczych oraz wysokość świadczenia	2018	2019	2020
1.	Liczba wychowanków otrzymujących świadczenie	19	19	21
2.	Kwota świadczenia	5.700	5.700	6.300

Źródło: opracowanie własne

W 2020r. wprowadzono „Polski Bon Turystyczny”, w ramach którego każde dziecko w pieczy zastępczej poniżej 18 r.ż. otrzymało bon na wypoczynek o wartości 500zł. Ponadto w 2020r. w ramach projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii koronawirusa Covid-19” rodziny zastępcze oraz wychowankowie otrzymali środki ochrony osobistej oraz sprzęt komputerowy do zdalnej nauki.

5.2 Instytucjonalna piecza zastępcza

Umieszczenie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej następuje po wyczerpaniu wszystkich innych możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej przez osoby, które zajmują się pracą w obszarze pomocy dziecku i rodzinie. W pierwszej kolejności, kiedy wystąpi konieczność zapewnienia opieki całodobowej, rozważana jest możliwość umieszczenia dziecka w rodzinnej formie opieki zastępczej, a tylko w przypadkach, gdy nie jest to możliwe, małoletni zostaje umieszczony w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej dzielą się na:

- placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne;
- interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Na terenie Powiatu Kazimierskiego od roku 2014 funkcjonują cztery całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- 3 typu socjalizacyjnego,
- 1 typu specjalistyczno-terapeutycznego.

Placówki posiadają ogółem **56 miejsc**, każda z nich dysponuje **14 miejscami**.

Tabela 25. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo wychowawczych na terenie Powiatu Kazimierskiego w latach 2017 – 2020 (stan na 31.12)

Rok	2017	2018	2019	2020
Liczba wychowanków – ogółem	58	59	57	60
w tym liczba wychowanków z terenu Powiatu Kazimierskiego, w tym:	8	10	14	17
gm. Kazimierza Wielka	4	4	7	7
gm. Opatowiec	2	2	2	2
gm. Bejsce	2	0	2	4
gm. Czarnocin	0	0	0	0
gm. Skalbmierz	0	0	3	4

Źródło: opracowanie własne

W latach 2017-2020 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów nie przebywało żadne dziecko z terenu Powiatu Kazimierskiego.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych i kształcenia, oddziaływań terapeutycznych. Ponadto, równie ważnym zadaniem jest realizowanie planu pomocy dziecku oraz umożliwianie dziecku kontaktu z jego rodzicami innymi osobami bliskimi, a także podejmowanie wszelkich możliwych działań w celu powrotu do rodziny.

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Kazimierzy Wielkiej wynosił:

w 2017r. – 4.088,00 zł placówka socjalizacyjna, a 5.096,30 zł – placówka specjalistyczno-terapeutyczna
w 2018r. – 4.321,08 zł placówka socjalizacyjna, a 5.391,45 zł – placówka specjalistyczno-terapeutyczna.
w 2019r. – 4.693,76 zł placówka socjalizacyjna, a 5.883,34 zł – placówka specjalistyczno-terapeutyczna
w 2020r. – 4.939,29 zł placówka socjalizacyjna, a 6.207,29 zł – placówka specjalistyczno-terapeutyczna

Poniższa tabela przedstawia ogółem koszt funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych w Kazimierzy Wielkiej. W 2020r. koszt ten wynosił **3.599.783,60 zł**.

Tabela 26. Koszt funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych w Kazimierzy Wielkiej w latach 2017-2020

Rok	2017	2018	2019	2020
Koszt utrzymania placówek opiekuńczo-wychowawczych	3.030.238,90	3.071.067,44	3.295.936,00	3.599.783,60

Źródło: opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że przeciętne koszty utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej z roku na rok wzrastają. Ponadto w sposób jednoznaczny należy stwierdzić, że koszt opieki rodzinnej w przeliczeniu na jednego wychowanka, jest znacznie niższy niż opieki instytucjonalnej, nie mówiąc już o niepodważalnej przewadze opieki rodzinnej, jeżeli chodzi o lepsze warunki prawidłowego rozwoju i wychowania dzieci. Z tych dwóch względów należy wspierać i rozwijać wszelkie formy rodzicielstwa zastępczego.

Aktualnie dzieci, które przebywają w placówkach opiekuńczo – wychowawczych stanowią liczne rodzeństwa, są często w wieku dorastania, w związku z czym znalezienie dla nich kandydatów na rodziców zastępczych, a tym bardziej adopcyjnych jest bardzo trudne, a wręcz niemożliwe. Należy dążyć do tego, żeby kolejne dzieci, które będą musiały opuścić rodzinę naturalną trafiły do rodzinnych form opieki.

Aby zrealizować takie założenie konieczne jest pozyskanie kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze, zapewnienie im korzystnych warunków do podjęcia opieki, a także zapewnienie środki finansowe na utworzenie takiej rodziny.

Na terenie Powiatu Kazimierskiego funkcjonuje także **Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna**. Placówka posiada 30 miejsc dla dzieci od 3 r.ż. Obecnie wszystkie dzieci umieszczone w RPOT pochodzą spoza Powiatu Kazimierskiego.

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Regionalnej Placówce Opiekuńczo - Terapeutycznej wynosił:

- w 2016r. – 5.519,73 zł
- w 2017r. – 5921,68 zł
- w 2018r. – 6.023,49 zł
- w 2019r. – 6.337,71 zł
- w 2020r. – 6.866,04 zł

Tabela 27. Wychowankowie w Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej w Kazimierzy Wielkiej w latach 2016-2020

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba wychowanków – ogółem	12	27	31	30	30
w tym liczba wychowanków z terenu Powiatu Kazimierskiego	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

W Regionalnej Placówce Opiekuńczo-Terapeutycznej są umieszczane dzieci wymagające szczególnej opieki, które ze względu na stan zdrowia wymagający stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Poniższa tabela przedstawia ogółem koszt funkcjonowania RPOT w Kazimierzy Wielkiej. W 2020r. koszt ten wynosił **2.481.543,37 zł**.

Tabela 28. Koszt funkcjonowania Regionalnej Placówki Opiekuńczo-Terapeutycznej w Kazimierzy Wielkiej w latach 2016-2020

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Koszt funkcjonowania RPOT	613.942,11	1.422.695,04	2.064.718,90	2.265.270,37	2.481.543,37

Źródło: opracowanie własne

Na dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej od 2019 r. przekazywany był dodatek wychowawczy z **Programu „Rodzina 500 plus”** oraz od 2018 r. świadczenie z Programu **„Dobry start”**. W 2020r. dzieci były uprawnione także do skorzystania z **Polskiego Bonu Turystycznego**. Ponadto 2020r. w ramach projektu **„Wsparcie dzieci z pieczy zastępczej w okresie epidemii Covid-19”** Placówki Opiekuńczo- Wychowawcze otrzymały środki ochrony indywidualnej, wyposażenie miejsca kwarantanny, sprzęt audiowizualny oraz sprzęt komputerowy.

Tabela 29. Wyplata świadczeń z Programu „Rodzina 500 plus” i „Dobry Start” w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2018-2020

Kwota wydatkowana/liczba dzieci	Nazwa placówki					
	CAPOW			RPOT		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Wydatkowana kwota w ramach Programu Rodzina 500 plus”	-	157 830,10	301 312,51	-	89 725,81	182 879,97
Liczba dzieci, na które przyznano dodatek wychowawczy	-	49	50	-	30	30
Wydatkowana kwota w ramach Programu „Dobry start”	15 000,00	15 900,00	16 200,00	8 100,00	8 100,00	8 400,00
Liczba dzieci, na które przyznano świadczenie z Programu ”Dobry start”	50	53	54	27	27	28

Źródło: Opracowanie własne

6. Finansowanie pieczy zastępczej przez gminy

Do roku 2011 wyłącznie do zadań powiatu należało finansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Od 01.01.2012 r. gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela 30. Wysokość wydatków poniesionych przez gminy za dzieci przebywające w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2018-2020

L.p	Nazwa gminy	2018		2019		2020	
		Liczba dzieci	Kwota przekazanych środków	Liczba dzieci	Kwota przekazanych środków	Liczba dzieci	Kwota przekazanych środków
1	Kazimierza Wielka	10	114.883,88	13	145.011,70	13	182.610,75
2	Czarnocin	2	8.124,00	2	8.328,00	2	8.328,00
3	Skalbmierz	2	681,41	3	12.407,70	4	48,469,30
4	Bejsce	4	30.673,99	4	54.710,03	6	72.129,15
5	Opatowiec	6	66.593,80	4	64.576,08	4	68.098,42
	Razem	22	220.957,08	26	285.033,51	29	379.635,62

Źródło: opracowanie własne

Na koniec 2020 roku gminy pokrywały koszty pobytu ogółem 29 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej, w tym za:

- 17 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych
 - Gm. Czarnocin – 0
 - Gm. Opatowiec – 2
 - Gm. Skalbmierz – 4
 - Gm. Kazimierza Wielka – 7
 - Gm. Bejsce – 4
- 12 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (z ogółu 23 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych – 11 dzieci było umieszczonych przed 2012 rokiem)
 - Gm. Czarnocin – 2
 - Gm. Opatowiec – 2
 - Gm. Skalbmierz – 0
 - Gm. Kazimierza Wielka – 6
 - Gm. Bejsce – 2

8. Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

Pełnoletnim wychowankom opuszczającym różne formy pieczy zastępczej przysługuje pomoc pieniężna na kontynuację nauki (dla osób znajdujących się w przedziale wiekowym 18 – 25 lat, które kontynuują naukę w różnych typach szkół) oraz pomoc na usamodzielnienie w formie pieniężnej i na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Poniższa tabela przedstawia liczbę usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków opuszczających zarówno rodziny zastępcze, jak i placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Tabela 31. Liczba usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków opuszczających zastępcze formy opieki w latach 2018 – 2020 oraz wysokość i forma udzielanej pomocy

Rok	2018		2019		2020	
	Liczba	Kwota świadczeń	Liczba	Kwota świadczeń	Liczba	Kwota świadczeń
kontynuowanie nauki	6	17.616,65	4	22.162,13	2	13.676,00
usamodzielnienie finansowe	1	6.939,00	1	6.939,00	1	3.470,00
usamodzielnienie rzeczowe	0	0	2	3.154,00	1	3.154,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 32. Pełnoletni- usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej kontynuujący naukę w latach 2018-2020

Rok	2018	2019	2020
	na 31.12.2018	na 31.12.2019	na 31.12.2020
Liczba wychowanków	6 4 wych z rodziny zastępczej 2 wych z plac. op-wych	4 4 wych z rodziny zastępczej 0 wych z plac. op-wych	2 2 wych z rodziny zastępczej 0 wych z plac. op-wych

Źródło: opracowanie własne

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki jest wypłacana pełnoletnim wychowankom bez względu na typ szkoły, do której uczęszczają. Świadczenie pieniężne może być również wypłacane w przypadku nauki na kursach, o ile ich ukończenie będzie zgodne z planem usamodzielnienia. Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami wychowanek zarówno instytucjonalnej, jak i rodzinnej pieczy zastępczej może w niej pozostać do 25 r.ż. pod warunkiem, że się uczy.

Na podstawie danych przedstawionych w tabeli 30 można zaobserwować, że liczba usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, którzy kontynuują naukę maleje – w roku 2018 z tego rodzaju pomocy korzystało 6 wychowanków, a w roku 2020 tylko 2.

9. Analiza SWOT (mocne i słabe strony Powiatu Kazimierskiego w realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej)

Opracowanie diagnozy rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w dużym stopniu pozwoli skutecznie realizować cele pieczy zastępczej. Ważnym aspektem jest też rozpoznanie zasobów infrastruktury społecznej powiatu, ponieważ działania podejmowane na rzecz rodziny i dziecka realizowane są poprzez zespół osób i instytucji wspomagających system pieczy zastępczej.

Analiza SWOT służy do określenia faktycznego stanu rzeczy i zasobów z punktu widzenia ich wpływu na wspomaganie lub stymulacje procesów rozwoju pieczy zastępczej.

Analizie poddano czynniki wewnętrzne, które określono jako mocne i słabe strony środowiska lokalnego Powiatu Kazimierskiego oraz czynniki zewnętrzne określające szanse realizacji celów programu i zagrożenia utrudniające pełne wykorzystanie szans i silnych stron środowiska lokalnego.

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> Wykształcona i doświadczona kadra pracowników PCPR, OPS, CAPOW, RPOT Społeczna akceptacja działań na rzecz rozwoju pieczy zastępczej. Zatrudnienie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zatrudnienie asystentów rodzin. Współpraca z samorządami gminnymi, jednostkami pieczy zastępczej, Sądem Opiekuńczym oraz innymi instytucjami zajmującymi się wsparciem rodzi i dziecka. 	<ol style="list-style-type: none"> Brak chętnych do tworzenia nowych rodzin zastępczych. Braki kadrowe w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej- niewystarczająca liczba asystentów rodziny. Niewystarczający przepływ informacji między instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Zewnętrzne szanse i zagrożenia realizacji rozwoju pieczy zastępczej

Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> Doskonalenie kadry PCPR i OPS Umocowania prawne działań na rzecz rozwoju pieczy zastępczej. Możliwość korzystania ze środków zewnętrznych. 	<ol style="list-style-type: none"> Niestabilność prawna. Niechęć rodziców biologicznych do współpracy. Niewykorzystywanie przez ops wszystkich form wspierania rodziny

Przystępując do realizacji Programu należy brać pod uwagę wszystkie czynniki, ponieważ mają one istotny wpływ na skuteczność osiągnięcia celów rozwoju pieczy zastępczej na terenie powiatu.

Analiza mocnych i słabych stron wskazuje, że Powiat Kazimierski posiada wewnętrzny potencjał rozwojowy stanowiący atut w tworzeniu i rozwoju pieczy zastępczej.

10. Cele programu i zadania do realizacji

Głównym celem działań na rzecz wspierania rodziny i dziecka jest **stworzenie warunków dla zintegrowanego systemu pieczy zastępczej na terenie Powiatu Kazimierskiego.**

Przyjęte kierunki działań powinny sprzyjać wychowaniu dzieci w rodzinie biologicznej zgodnie z zasadą pomocniczości.

Natomiast jeśli jest to niemożliwe i konieczne jest umieszczenie i wychowywanie dziecka poza rodziną naturalną, to przyjmuje się zasadę, że w pierwszej kolejności kieruje się dziecko do różnorodnych form opieki rodzinnej, aby tylko w ostateczności trafiało do instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zmieniające się uwarunkowania społeczno-ekonomiczne spowodowały konieczność podejmowania działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu dziecka i rodziny. Tym samym konieczne jest wzmacnianie wsparcia środowiskowego, poradnictwa rodzinnego, terapii rodzinnej, pracy socjalnej, a także rozwijanie różnych form rodzinnej pieczy zastępczej.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych określających działania w zakresie pomocy kierowanej do dziecka pozbawionego opieki i wychowania przez rodziców biologicznych, a w szczególności skupiające się na doskonaleniu lokalnego systemu rozwiązywania problemów rodzin, w których występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

1. Kompleksowe i profesjonalne wsparcie istniejących rodzin zastępczych.
2. Rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej.
3. Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
4. Wielokierunkowa praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, w celu powrotu dziecka do rodziców biologicznych.
5. Utrzymanie poziomu świadczonych usług na terenie Powiatu Kazimierskiego w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
6. Podniesienie kompetencji kadr pomocy społecznej na terenie Powiatu Kazimierskiego w zakresie pieczy zastępczej.
7. Rozwój współpracy między jednostkami pomocy społecznej i pieczy zastępczej na terenie powiatu.

Organizacja i rozwój pieczy zastępczej jest zadaniem trudnym, wymagającym woli, porozumienia i partnerskiej współpracy instytucji pomocy społecznej różnych szczebli.

11. Limity rodzin zastępczych zawodowych na lata 2021 -2023

W celu realizacji zadań z zakresu rozwoju pieczy zastępczej na terenie Powiatu Kazimierskiego, planuje się limit rodzin zastępczych zawodowych na okres realizacji Programu.

Tabela 31. Limit Rodzin zastępczych zawodowych na lata 2021-2023

Lp.	Rok	Ilość rodzin zastępczych	Typy rodzin	Sposób utworzenia
1.	2021	1	Zawodowa rodzina zastępcza	Utworzona nowa lub przekształcona rodzina niezawodowa
2.	2022	1	Zawodowa rodzina zastępcza	Utworzona nowa lub przekształcona rodzina niezawodowa
3.	2023	1	Zawodowa rodzina zastępcza	Utworzona nowa lub przekształcona rodzina niezawodowa

Źródło: Opracowanie własne

W ciągu najbliższych 3 lat na terenie Powiatu Kazimierskiego planuje się utworzyć 2 rodziny zawodowe.

Ponieważ na terenie powiatu funkcjonują placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna, które zabezpieczają miejsca dla dzieci z terenu Powiatu Kazimierskiego.

Placówki oraz rodziny zastępcze zawodowe zabezpieczą potrzeby powiatu w zakresie pieczy zastępczej.

12. Zagrożenia dla realizacji działań

1. Niewystarczająca liczba kandydatów na pełnienie funkcji rodzin zastępczych.
2. Brak współpracy ze strony naturalnych rodziców w celu powrotu dziecka do rodziny.
3. Utrudnianie przez naturalnych rodziców procesu przysposobienia dziecka.
4. Długotrwałe procesy regulowania sytuacji prawnej dziecka.
5. Nierealizowanie indywidualnych programów usamodzielnienia przez usamodzielniających się wychowanków zastępczych form opieki.

13. Źródła finansowania Programu

Działania zawarte w Powiatowym programie rozwoju pieczy zastępczej finansowane będą z następujących źródeł:

1. Środki własne samorządu powiatowego
2. Środki własne samorządów gminnych
3. Budżet innych powiatów
4. Budżet państwa.
5. Środki zewnętrzne, w tym pozyskane np. z konkursów, programów, funduszy strukturalnych.
6. Inne.

Podstawą przyznania środków finansowych na realizację celów określonych w niniejszym Programie jest opracowanie corocznego planu finansowego uwzględniającego wszystkie założenia Programu. Wysokość środków finansowych uzależniona będzie od wysokości budżetu Powiatu Kazimierskiego na dany rok kalendarzowy.

14. Realizatorzy programu

Realizatorem programu jest Samorząd Powiatu Kazimierskiego poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej pełniące funkcję Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Do zadań realizatora należy:

1. Nadzór nad realizacją Programu.
2. Pozyskanie partnerów.
3. Koordynowanie działań.
4. Monitoring i ewaluacja Programu.
5. Składanie informacji o efektach realizacji Programu.

15. Partnerzy Programu

W celu skutecznej realizacji założeń Programu, biorąc pod uwagę złożoność a zarazem delikatność działań planuje się, poprzez aktywne uczestnictwo różnych podmiotów, współpracę z następującymi partnerami:

1. Sąd i Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej.
2. Ośrodki pomocy społecznej.
3. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
4. Policja.
5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej.
6. Starostwo Powiatowe w Kazimierzy Wielkiej.
7. Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Kazimierzy Wielkiej.
8. Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Kazimierzy Wielkiej.

16. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitorowanie „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Kazimierskiego na lata 2021–2023” odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań. Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej.

Stały monitoring pozwoli wskazać występujące w Programie problemy związane z jego realizacją, zdiagnozować przyczyny ich powstania oraz określić sposoby ich rozwiązywania.

Mierząc różnicę pomiędzy tym, co zostało zaplanowane do zrealizowania w danym okresie czasu, a tym co faktycznie udało się osiągnąć odpowiemy na pytanie czy i na ile zostały zrealizowane założenia niniejszego Programu.

Po zakończeniu okresu realizacji Programu zostanie sprawdzone, czy w wyniku podejmowanych działań osiągnięto spodziewane rezultaty oraz czy te rezultaty przelożyły się na realizację celów Programu, a także czy środki finansowe, prawne i administracyjne przeznaczone na Program pozwoliły osiągnąć oczekiwane efekty.

Dokonując ewaluacji Programu oceniony zostanie zasób kwalifikacji pracowników realizujących zadania pieczy zastępczej i ich wpływ na skuteczną i prawidłową realizację celów. Zebrane w wyniku działań ewaluacyjnych informacje pozwolą na opracowanie raportu końcowego, w którym ocenimy czy: program został zrealizowany w całości założonych celów, czy tylko częściowo, a jeśli częściowo, to jaka była tego przyczyna. Raport zostanie przedstawiony Zarządowi Powiatu po zakończeniu realizacji Programu.

Program ma charakter otwarty i będzie aktualizowany w zależności od pojawiających się potrzeb.

17. Zakończenie

Przedstawiony Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej zawiera w sobie najistotniejsze cele i kierunki działań, podejmowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszkowie. Ideą przyświecającą w konstruowaniu niniejszego Programu, było głębokie przekonanie, iż to właśnie rodzina jest najwłaściwszym środowiskiem do wzrostu i rozwoju każdego człowieka. Dlatego tak istotne staje się wspieranie rodzin zastępczych, spokrewnionych, niezawodowych, a także poszukiwanie nowych rodzin zastępczych zawodowych. Szczególną rolę w Programie pełni również współpraca Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z ośrodkami pomocy społecznej z terenu Powiatu, celem pracy na rzecz powrotu dzieci do rodzin naturalnych oraz integracja i standaryzacja działań wszystkich instytucji pomocowych wspierających rodzinę i dziecko.

Harmonogram działań dotyczących rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021-2023

CEL GŁÓWNY: Stworzenie warunków dla zintegrowanego systemu pieczy zastępczej

Cel szczegółowy nr 1

Kompleksowe i profesjonalne wsparcie istniejących rodzin zastępczych

Lp.	Działania	Przewidywane efekty	Termin realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Uwagi
1.	Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje rodzin zastępczych	- podniesienie kompetencji i nabycie nowych umiejętności w zakresie opieki i wychowania	wg potrzeb	PCPR	
2.	Organizowanie i prowadzenie grup wsparcia oraz zapewnienie warunków lokalowych do spotkań rodzin zastępczych w ramach grup wsparcia	- wsparcie w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - umożliwienie wymiany doświadczeń w zakresie sprawowania opieki i wychowania - nawiązywanie kontaktów interpersonalnych - integracja rodzin zastępczych	wg potrzeb	PCPR	
3.	Przyznawanie i wypłacanie świadczeń dla rodzin zastępczych	- zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci	na bieżąco	PCPR/ Starostwo Powiatowe	
4.	Zatrudnienie rodzin pomocowych	- wsparcie rodziny	wg potrzeb	PCPR	

		zastępczej	wg potrzeb	PCPR/ PPP, Starostwo Powiatowe
5.	Zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, pedagogicznego, prawnego)	- uzyskanie bezpłatnego wsparcia specjalistycznego	wg potrzeb	PCPR/ PPP, Starostwo Powiatowe
6.	Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny	- wzrost wiedzy oraz nabycie umiejętności rozwiązywania problemów	na bieżąco	PCPR/ops
7.	Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej	- pozyskanie bieżących informacji o sytuacji dzieci	zgodnie z art. 131 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	PCPR
8.	Zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego	- uzyskanie rodziny adopcyjnej	na bieżąco	PCPR
9.	Zatrudnienie odpowiedniej liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	- współpraca koordynatora z rodzinami zastępczymi - zapewnienie rodzinom zastępczym wsparcia	wg potrzeb	PCPR/ MRPiPS

Cel szczegółowy nr 2

Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej

Lp.	Działania	Przewidywane efekty	Termin realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Uwagi
1.	Prowadzenie kampanii na temat rodzicielstwa zastępczego	- zwiększenie dostępu do informacji na temat rodzicielstwa zastępczego	na bieżąco wg potrzeb	PCPR	
2.	Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	- zapewnienie możliwości umieszczenia w szczególności dzieci poniżej 10 r.ż. w rodzinnej pieczy zastępczej	na bieżąco wg potrzeb	PCPR/ ops	
3.	Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych	- pozytywna selekcja kandydatów - przygotowanie do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	na bieżąco wg potrzeb	PCPR	
4.	Tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej (w tym rodziny zawodowe) , finansowanie wynagrodzeń	- zwiększenie liczby niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych	na bieżąco wg potrzeb	PCPR	

Cel szczegółowy nr 3 :

Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

Lp.	Działanie	Przewidywane efekty	Termin realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Uwagi
1.	Realizacja Indywidualnych Programów Usamodzielnienia	- nabycie umiejętności planowania i realizowania swoich celów, - pomoc w opracowaniu IPU	na bieżąco	PCPR/ opiekun usamodzielnienia, koordynator	
2.	Przyznawanie i wypłacanie świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków	- wsparcie finansowe	na bieżąco	PCPR/ Starostwo Powiatowe	
3.	Pomoc w uzyskaniu mieszkania - z zasobów gminy	- poprawa sytuacji materialno -bytowej	wg potrzeb	PCPR/ opiekun usamodzielnienia, koordynator, ops	
4.	Wspieranie osób usamodzielnianych w aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym i zawodowym. Motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy	- zwiększenie motywacji do dalszej nauki i podjęcia zatrudnienia, - podnoszenie kwalifikacji zawodowych	wg potrzeb	PCPR/ opiekun usamodzielnienia, koordynator	
5.	Zapewnienie specjalistycznej pomocy usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej	- uzyskanie bezpłatnej specjalistycznej pomocy	na bieżąco wg potrzeb	PCPR koordynator	

Cel szczegółowy nr 4 :

Wielokierunkowa praca z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Lp.	Działania	Przewidywane efekty	Termin realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	uwagi
1.	Wzmocnienie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie specjalistycznej pomocy (poprzez zatrudnienie asystenta rodziny, rodzina wspierająca, porady specjalistyczne)	- wzrost umiejętności opiekuńczo-wychowawczych poprzez objęcie pomocą rodzinę przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	wg potrzeb	ops	
2.	Wzbudzenie i podtrzymywanie motywacji rodzin biologicznych do współpracy na rzecz powrotu dziecka do rodziny Podjęmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do środowiska rodzinnego	- zwiększenie liczby dzieci wracających z pieczy zastępczej pod opiekę rodziny biologicznej.	na bieżąco	PCPR, ops, koordynator	

Cel szczegółowy nr 5 :

Utrzymanie poziomu świadczonych usług na terenie powiatu kazimierskiego w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej

Lp.	Działanie	Przewidywane efekty	Termin realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Uwagi
1.	Dostosowywanie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz opiekuńczo-terapeutycznych do standardów określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	-podwyższenie jakości świadczonych usług	na bieżąco	CAPOW, RPOT	
2.	Usprawnianie działalności opiekuńczo – wychowawczo - terapeutycznej	- prowadzenie nowych metod pracy i rozwiązań organizacyjnych	na bieżąco	CAPOW, RPOT	
3.	Dostosowanie zatrudnienia stosownie do potrzeb	-doskonalenie pracy z dzieckiem	wg potrzeb	CAPOW, RPOT	
4.	Poprawa bazy materialnej (remonty, modernizacja)	- podniesienie funkcjonalności Placówki oraz poprawa estetyki	wg potrzeb	CAPOW, RPOT	

Cel szczegółowy nr 6:

Podniesienie kompetencji i jakości świadczonych usług kadry pieczy zastępczej oraz rozwój współpracy między podmiotami pomocy społecznej i pieczy zastępczej na terenie powiatu kazimierskiego w zakresie tworzenia zintegrowanego systemu wsparcia.

Lp.	Działanie	Przewidywane efekty	Termin realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Uwagi
1.	Organizowanie szkoleń dla kadry pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost jakości świadczonych usług - wzrost umiejętności i doświadczeń zawodowych 	wg potrzeb	PCPR	
2.	Uczestnictwo w szkoleniach	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost jakości świadczonych usług - wzrost umiejętności i doświadczeń zawodowych 	wg potrzeb	PCPR/ CAPOW, RPOT, ops, ROPS	
3.	Współpraca jednostek działających na rzecz rodziny i dziecka	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa i poszerzenie współpracy z instytucjami - umożliwienie wymiany doświadczeń zawodowych 	na bieżąco	PCPR, ops, Sąd, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, Policja, OIK	

Imienny wykaz głosowania radnych Rady Powiatu Kazimierskiego

na sesji w dniu 29.03.2021 r.

Uchwała Nr XVI/147/2021 sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Kazimierskiego na lata 2021-2023.

Lp.	Imię i nazwisko	Głos „za”	Głos „przeciw”	Głos „wstrzymujący się”
1.	Augustyn Marek	+		
2.	Bartosik Małgorzata	+		
3.	Basiak Robert	+		
4.	Bojanowicz Jerzy	+		
5.	Bucki Michał	+		
6.	Buła Beata	+		
7.	Głogowiecki Robert	+		
8.	Jakubas Zbigniew	-	-	-
9.	Knopek Tadeusz	+		
10.	Miszczyk Jarosław	+		
11.	Nawrot Janusz	+		
12.	Nowak Jan	+		
13.	Olejarski Marek	+		
14.	Stoksik Adam	+		
15.	Szczerba Michał	+		

Głosów „za” 14

Głosów „przeciw” -

Głosów wstrzymujących się -

Podpis przeprowadzającego głosowanie M. Augustyn